

Determining The Importance of Understanding Inclusive Students Problems: A Application On Class Teachers

Berna Korucuk¹

Giresun Bulancak District Directorate of National Education

Suadiye Yeşiltepe²

Giresun Bulancak District Directorate of National Education

ABSTRACT

Special education practices, which are one of the sensitive issues in our country recently, are inclusion practices that allow children who need special education to receive education with their peers who are normal in their development. Even though the support provided by the improvements made to these practices and the new education, teaching methods and methods are provided, the classroom teachers almost bear the entire burden. Integration practices can be described as studies aiming at adapting to the classroom and school in particular for individuals who need special education and generally to adapt to society. Due to its enumerated importance, in this study, it is aimed to determine the problems experienced in mainstreaming practices through the eyes of classroom teachers. In order to determine the importance of the detected problems, an application was carried out on classroom teachers working in Giresun. Multi Criteria Decision Making Methods (MCDM) ENTROPI was used to overcome these deficiencies, which are considered to be a complex problem. According to the analysis results obtained from the ENTROPI method, the most important factors were "BEP Plan Implementation Problem" and "RAM Related Problems". The problem of mainstreaming students, which is the least important, was determined to be "The Problem of Spending Time for Learning.

Key Words: Inclusive education, problems of inclusion students, ENTROPY method.

ARTICLE INFO

Received: 03.09.2020
Revision received:
10.09.2020.
Accepted: 15.09.2020
Published online:
23.10.2020

¹ Corresponding author:
Classroom Teacher
bkorucuk28@gmail.com
Orcid: 0000-0001-5963-2668

² Corresponding author:
Classroom Teacher
Emiryasiltepe5@gmail.com
Orcid: 0000-0003-1709-1482

Kaynaştırma Öğrencilerinin Sorunlarının Önem Derecelerinin Tespit Edilmesi: Sınıf Öğretmenleri Üzerine Bir Uygulama

Berna KORUCUK¹

Giresun Bulancak İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü

Suadiye YEŞİLTEPE²

Giresun Bulancak İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü

ÖZET

Ülkemizde son dönemlerde hassasiyet gösteren konulardan biri olan özel eğitim uygulamaları özel eğitime ihtiyaç duyan çocukların gelişiminde normal olan akranları ile beraber eğitim görmesine olanak tanıyan kaynaştırma uygulamalarıdır. Bu uygulamalara yapılan iyileştirme ve yeni eğitim, öğretim yol ve yöntemleri ile sağlanan destekler her ne kadar sunulsa bile tüm yükü hemen hemen sınıf öğretmenleri çekmektedir. Kaynaştırma uygulamaları özel eğitime ihtiyaç duyan bireylerde özeldir sınıf ve okula uyum sağlamada genelde ise topluma uyumu hedefleyen çalışmalar olarak nitelendirilebilir. Sayılan öneminden ötürü bu çalışmada ise sınıf öğretmenleri gözüyle kaynaştırma uygulamalarında yaşanan sorunların tespit edilmesi amaçlanmıştır. Tespit edilen problemlerin önem derecelerinin belirlenmesi için Giresun'da görev yapan sınıf öğretmenleri üzerine uygulama gerçekleştirilmiştir. Karmaşık bir problem olarak düşünülen bu eksikliklerin giderilmesinde Çok Kriterli Karar Verme Yöntemlerinden (ÇKKV) ENTROPİ'den faydalanılmıştır. ENTROPİ yönteminden elde edilen analiz sonuçlarına göre en önemli faktörler "BEP Plan Uygulama Sorunu" ve "RAM İle İlgili Sorunlar" olmuştur. En az öneme sahip olan kaynaştırma öğrencilerinin problemi ise "Öğrenmeye Zaman Ayırma Sorunu" olduğu tespit edilmiştir.

MAKALE BİLGİSİ

Alınma Tarihi:03.09.2020
Düzeltilmiş hali alınma tarihi: 10.09.2020.
Kabul Edilme Tarihi: 15.09.2020
Çevrimiçi yayınlanma tarihi: 23.10.2020

Anahtar Kelimeler: Kaynaştırma eğitimi, kaynaştırma öğrencilerinin sorunları, ENTROPİ yöntemi.

¹ Sorumlu yazar iletişim bilgileri:

Sınıf Öğretmeni

bkorucuk28@gmail.com

Orcid: 0000-0001-5963-2668

² Sorumlu yazar iletişim bilgileri:

Sınıf Öğretmeni

Emiryesiltepe5@gmail.com

Orcid: 0000-0003-1709-1482

Giriş

Tüm dünyada olduğu gibi ülkemiz içinde son dönemlerde özel gereksinime ihtiyaç duyan öğrenciler üzerine odaklanma artmış bu bireylerin topluma uyumu ve topluma kazandırılması noktasında çeşitli uygulamalar devreye sokulmuştur. Bu uygulamalar eğitim ile olabileceği gibi öğretim yol ve yöntemleri ile devam edebilmektedir. Her ne kadar özel eğitim öğrencileri üzerine destekler, yeni yol ve yöntemler ile sağlansa bile istenilen düzeyde çıktı alındığı pek söylenemeyebilir.

MEB (1997), tanım olarak özel gereksinimli öğrenciyi, çeşitli sebeplerle bireysel özellik ve eğitim yetenekleri yönünden akranlarından beklenen düzeyden anlamlı farklılık gösteren çocuk olarak tanımlanmıştır (Sadioğlu, 2011). Yani özel eğitime gereksinimi olan bireylerin kendi ihtiyaçları doğrultusunda en üst düzeyde gelişimlerini tamamlamaları amacıyla uygun eğitim olanaklarından yararlanmayı gerekli kılmaktadır (Kargın, 2004). Eripek, (2007), özel gereksinimli öğrencilerin eğitimi için genel eğitimde, temelinde en az sınırlandırılmış eğitim ortamı kavramının yer aldığı bazı özel düzenlemeler yapılmadığını ifade etmiştir.

Kırcaali-İftar (1998), ve Sucuoğlu ve Kargın, (2008), özel gereksinimli öğrencinin gerekli destek hizmetler sağlanarak, tam ya da yarım zamanlı olarak kendisi için en az sınırlandırılmış eğitim ortamı olan normal eğitim sınıflarında eğitim görmesi şeklinde tanımlanan kaynaştırma eğitiminde, özel gereksinimli öğrencinin özel eğitim desteğinin ihmal edilmemesi, yani özel gereksinimli öğrenci için en az sınırlandırılmış eğitim ortamının sağlanması oldukça önemlidir (Batu ve Kırcaali-İftar, 2007, ve Sadioğlu vd. 2013). Moran, (2007), bu eğitimi gençlerin ve çocukların farklılık düzeyleri ne olursa olsun onların kaliteli eğitim almasına imkân tanıyan, eğitimde çeşitlilik, sosyal adalet ve eşitlik gibi unsurları ifade ettiğini belirtmiştir.

Diğer taraftan özel gereksinimli çocukların yetersizlik türlerine ve derecelerine göre farklı eğitim ortamları bulunmaktadır. Bu ortamlar, akranlarıyla birlikte eğitim aldıkları en az kısıtlayıcı ortamlardan başlayarak yatılı ayrı özel eğitim kurumlarına kadar uzanan geniş bir yelpaze oluşturmaktadır (Ataman, 2011). Yani ilk başta sadece özel gereksinim ihtiyacı olan çocuklar için hazırlanan genel eğitim ortamlarında fiziksel olarak yerleştirme bilinen kaynaştırma, günümüzde bütün öğrencileri kapsayacak bir biçimde ve tüm öğrencilerin aynı sınıf ortamında bireysel farklılıklarını gözetecek şekilde gerekli destekleri ile sunulması olarak ifade edilmiştir (Friend ve Bursuck, 2006). Kwapy, (2004), kaynaştırmada istenilen başarının sağlanmasında özel gereksinimli bireyin ve etkileşim içinde bulunduğu kişilerin çabaları ve işbirliğinin öneminden bahsetmiştir. Bu çerçevede özel gereksinim duyan birey ile çalışacak olanlar; özel eğitim öğretmeni, okul yöneticileri, sınıf öğretmeni, normal gelişimde olan öğrenciler, özel gereksinime ihtiyaç duyan öğrenciler, rehber öğretmen ve okulda çalışan diğer personellerdir.

Bu doğrultuda özel gereksinimli öğrencilerin başarısını etkileyen birçok faktör mevcuttur. Özel gereksinimli bireyin özür grubu, öğretim yapılan sınıfın düzeyi, mesleki kademeler, öğretmenin yaşı, özrünün derecesi, kaynaştırma konusunda alınan eğitim düzeyi, okul yönetim desteği, destek personelin yapısı ve yaptığı katkı vb. hususlar sayılabilir (İmrak, 2009, ve Kırcaali-İftar ve Batu 2007).

Sucuoğlu ve Kargın (2008), ise özellikle öğretmen kaynaklı tutumları olumlu düzeyde verimli olabilmesi için ihtiyaç duyulan zamanın, personelin, materyal desteğinin ve eğitimin istenilen düzeyde sağlanması ve sınıfta özel gereksinime ihtiyaç duyan öğrenci sayısının az tutulması gerektiğini belirtmiştir. Ek olarak sınıfta var olan bütün öğrencilerin ilerlemesini ve gelişmesini amaç edinen bir öğretmen aynı zamanda sınıfın fiziksel düzeninden, öğrenci gruplarının oluşturulmasından, öğretim yöntemlerinin seçiminden ve öğretim materyallerinin tespit edilmesinde çeşitli değişikliklere gitmelidir (Friend ve Bursuck, 2006).

Çok çeşitli değişkenden ve faktörden etkilenen kaynaştırma eğitimi üzerinde titizlikle durulması gereken konulardan biridir. Hem normal gelişim gösteren öğrencilerin hem de özel gereksinime ihtiyaç duyan öğrencilerin bir arada olduğu eğitim düzeyinin uygulanmasında çeşitli ve farklı sorunlar / aksaklıklar olabilmektedir. Yukarıda sayılan çeşitli başarı faktörleri ile etkileyen ve etkilenen farklı gruplara yönelik tutum ve davranışların özel eğitim ihtiyacı duyan öğrencilere pozitif yönde katkı yapması ve üzerinde durulması önemli hususlardandır.

Tüm bu unsurlardan yola çıkarak özel ihtiyaca gereksinim duyan öğrencilerin sorunlarının tespit edilmesi ve belirlenen sorunların önem derecelerinin belirlenmesi bu çalışmanın amacını oluşturmaktadır. Karmaşık ve kompleks bir problem olan kaynaştırma öğrencilerinin sorunlarının çözümünde Çok Kriterli Karar Verme yöntemi olan ENTROPİ'den faydalanılmıştır.

Çalışmanın ikinci bölümünde kaynaştırma eğitimi ilgili literatür taranmış, üçüncü bölümde çalışmada kullanılan ENTROPİ yöntemi tanıtılmış, dördüncü bölümde yöntem probleme uygulanmış, beşinci bölümde önerilerin de bulunduğu sonuç ve öneriler bölümüyle çalışma tamamlanmıştır.

Literatür Taraması

Günümüzde kaynaştırma ve kaynaştırma eğitim sistemine / yöntemine yönelik çok sayıda çalışma mevcuttur. Bu kapsamda kaynaştırma eğitim konusunda yapılan çalışmalardan bazıları aşağıda verilmiştir.

Werts, vd., (1996), araştırmalarında özel eğitime ihtiyaç duyan okul öncesi ve sınıf öğretmenleri ile yaptığı çalışmada verilen destek ve sağlanan kaynakların ulaşılabilirliği ve gerekliliği üzerine odaklanmışlardır.

Kırcaali-İftar ve Uysal, (1999), çalışmalarında zihin özürlü öğrencilere özel eğitim danışmanlığı aracılığıyla uygulanan resimli fişlerle okuma-yazma öğretiminin etkililiğini ölçmüşlerdir.

Aktaş ve Küçüker, (2002), incelemelerinde özel gereksinimli öğrencilere yönelik hazırlanan eğitim programlarının sosyal kabule olan etkisini araştırmışlardır.

Kwapy, (2004), okul öncesi, ilköğretim ve sınıf öğretmenleri ile yaptığı çalışmada öğretmenlerin kaynaştırma eğitimine yönelik tutumlarını belirlemeye çalışmıştır.

Varlıer ve Vuran, (2006), araştırmalarında kaynaştırma öğrencisi olan okul öncesi 30 bayan öğretmen üzerine yaptıkları çalışmada öğretmenlerden kaynaştırmaya ilişkin görüşlerini ifade etmelerini istemişlerdir.

Türkoğlu, (2007), incelemesinde sınıf öğretmenleri üzerine yaptığı uygulamada kaynaştırma eğitimine yönelik bilgilendirme programları sonrasındaki görüşlerini almıştır.

Horne ve Timmons, (2009), çalışmalarında 25 sınıf öğretmeninden rastgele 20 öğretmen seçmişler kaynaştırma öğrencilerinin etkilerine yönelik 62 maddelik bir anket uygulamışlardır.

Ackah, (2010), araştırmasında kaynaştırmaya yönelik tutumlar ile demografik faktörler arasındaki ilişkiyi sınıf ve orta öğretimde görev yapan öğretmenler üzerine gerçekleştirmiştir.

Saraç ve Çolak, (2012), incelemelerinde kaynaştırma uygulamaları sürecinde ilköğretim sınıf öğretmenlerinin karşılaştıkları sorunlara ilişkin görüş ve önerileri tespit etmişlerdir.

Topçu ve Katılmış, (2013), çalışmalarında yarı zamanlı kaynaştırma eğitimi alan ortaokul öğrencilerinin sosyal bilgiler dersine yönelik düşüncelerini ölçmüşler ve ortaokul öğrencilerinin sosyal bilgiler dersine yönelik tutumlarının genel olarak olumlu olduğu sonucuna ulaşmışlardır.

Gonçalves ve Lemos, (2014), araştırmalarında sosyal kabul noktasına odaklandıkları çalışmada özel gereksinimli öğrencilerin daha sık reddedildikleri ve daha az sosyal kabul gördükleri sonucuna ulaşmışlardır.

Anılcan ve Kayacan, (2015), incelemelerinde sınıf öğretmenlerinin kaynaştırma eğitimine olumlu baktığını ancak bu öğrencileri kontrol etmede ve sınıf yönetmede zorlandıkları sonucuna varmışlardır.

Özkubat vd., (2016), özel gereksinimli çocuklarda kaynaştırma temelli eğitsel etkinliklerin sosyal kabule olan etkisini incelemiştir.

Rakap, (2017), çalışmasında sınıf içi uygulamalara yönelik okul öncesi dönemde kaynaştırma eğitimi ile ilgili kullanılan öğretimsel stratejileri incelemiştir.

Yılmaz ve Melekoğlu (2018), araştırmalarında kaynaştırma eğitiminin yasa ve uygulamalardaki durumunun Türkiye ve Avrupa bağlamında değerlendirilmesini yapmışlardır.

Aktan vd., (2019), incelemelerinde özel gereksinimli bireylere yönelik sosyal kabulün artırılması için öğretmen yeterliliklerinin geliştirilmesi, öğrenci ve ailelerinin bilgilendirilmesini önermişlerdir.

Gürgür ve Hasanoğlu Yazçayır, (2019), Türkiye’de kaynaştırma eğitime yönelik öğretmenlerin görüşlerine odaklanmış, lisansüstü eğitim tezlerinin sentezlenmesi için meta-etnografik bir çalışma yapmışlar ve kaynaştırma eğitime ilişkin mevcut durum, kaynaştırma eğitime ilişkin sorunlar ve kaynaştırma eğitiminin niteliğini arttırmaya yönelik beklentileri tespit etmişlerdir.

İlik ve Deniz, (2020), çalışmalarında farklı branşlardan öğretmen adaylarının kaynaştırma uygulamalarına bakış açısını ele almışlar ve öğretmen adaylarının çoğunluğunun kaynaştırma öğrencilerine yönelik olarak yaklaşımlarının olumlu olduğu sonucuna ulaşmışlardır.

Acar, (2020), Türkiye ve Almanya karşılaştırılmasına yönelik yaptığı araştırmada sınıf öğretmenlerinin kapsayıcı-bütünleyici eğitime yönelik değerlendirmelerinin sosyal alan teorisiyle incelenmiştir.

Yapılan literatür taramasında kaynaştırma öğrencilerinin sorunlarının ortaya konulmasına yönelik sınırlı sayıda çalışmanın olması araştırmayı önemli kılmaktadır. Yine kullanılan yöntem ve çalışmanın konu alındığı İl itibari ile başka bir çalışmanın olmaması da çalışmayı diğer çalışmalardan farklı kılmakta bu noktadan hareketle çalışmanın literatüre katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Yöntem

Bu kısımda araştırmanın yöntemi olan ENTROPİ’den bahsedilmiştir.

ENTROPİ Yöntemi

Gerçeği ifade den ağırlık yöntemlerinden biri olan ENTROPİ, ilgili probleme ilişkin minimum belirliliği ya da maksimum belirsizliği açıklamada çok fazla kullanılan ÇKKV yöntemlerinden biridir. Bununla birlikte insan kaynaklı hataları ortadan kaldırmakta uygulama bakımından yöntemde değer azaldıkça düzensizlik derecesi de azalmaktadır (Wu vd., 2011, Çiçek, 2013 ve Korucuk vd., 2018). Öte yandan ÇKKV teknikleri istatistiksel çözümlemelerde gerçekleştiği şekilde, bir ana kütleyle ilişkin genelleme yapmak için örneklem külesine uygulanan tekniklerden biri değildir. Bu teknikler öznel ve nesnel kıstasların tek bir çalışmada analiz edilebildiği ve uzman fikirleri doğrultusunda analizin yapıldığı tekniklerdendir. Bununla birlikte bu tekniklerde bir küme yargısı gereğince uygulama yapılabilir. Benzer şekilde tek bir uzman fikri ile de uygulama ortaya koyulabilir (Korucuk vd., 2019).

Entropi yöntemi uygulama adımları aşağıda verilmiştir (Abdullah ve Otheman, 2013, Malekian ve Azarnivand, 2016 ve Korucuk vd., 2020).

1. Adım: İlk Karar Matrisinin Meydana Getirilmesi

Eşitlik (1)’ de aşağıda yer alan biçimde ilk karar matrisi m adet karar seçeneği ve n adet değerlendirme kıstasına sahip olan çok kıstaslı karar sorunu için meydana getirilir.

$$X_{m \times n} = \begin{matrix} x_{11} & x_{12} & \dots & x_{1j} \\ x_{21} & x_{22} & \dots & x_{2j} \\ \vdots & \vdots & \dots & \vdots \\ x_{m1} & x_{m2} & \dots & x_{mn} \end{matrix} \quad (1),$$

2.Adım: Başlangıç İlk Karar Matrisinin Normalize Şekle Getirilmesi

Normalizasyon hesaplamaları yapılırken kıstasların yarar (2) veya maliyet (3) tarafı olması durumuna göre aşağıda yer alan formüller kullanılır:

$$P_{ij} = \frac{x_{ij} - x_j^{\min}}{x_j^{\max} - x_j^{\min}} \quad i=1,2,3,\dots,m \text{ ve } j=1,2,3,\dots,n \quad (2),$$

$$P_{ij} = \frac{x_j^{\max} - x_{ij}}{x_j^{\max} - x_j^{\min}} \quad i=1,2,3,\dots,m \text{ ve } j=1,2,3,\dots,n \quad (3),$$

Başlangıç matrisi normalize edilir. Daha sonra $R=[r_{ij}]_{m \times n}$ matrisinde gösterilir ve eşitlik (4)' ten yararlanılmaktadır.

$$P_{ij} = \frac{r_{ij}}{\sum_{i=1}^m r_{ij}} \quad (4),$$

3.Adım: Entropi Değerinin Bulunması

ENTROPİ değişkeni (E_j), aşağıda yer alan eşitlik (5) aracılığıyla bulunmaktadır:

$$E_j = -k \sum_{i=1}^m P_{ij} \ln(P_{ij}) \quad i=1,2,\dots,m \text{ ve } j=1,2,\dots,n \quad (5),$$

Bu formülde yer alan k sayısı, $k = (\ln(m))^{-1}$ formülü aracılığı ile bulunmaktadır.

4.Adım: Farklılaşma Derecelerinin Bulunması

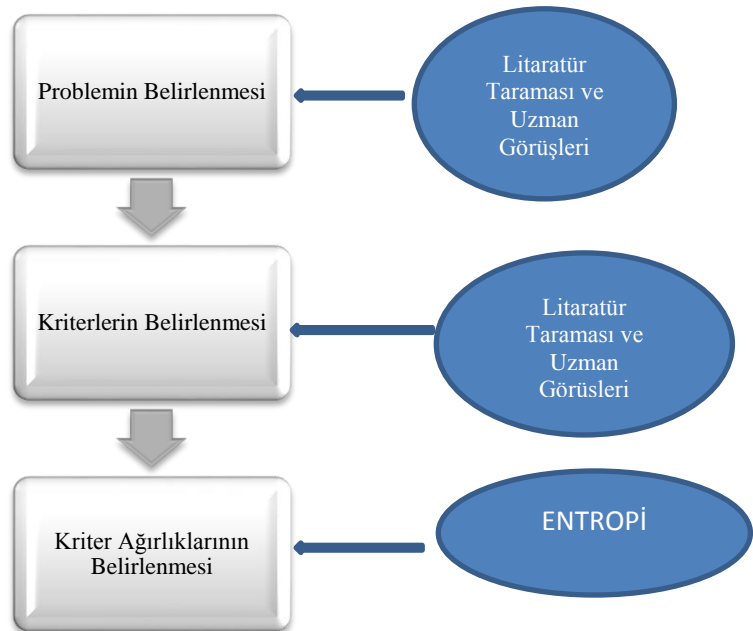
ENTROPİ değişkeninin farklılaşma ölçüsü (d_j), eşitlik (6) aracılığı ile bulunmaktadır.

$$d_j = 1 - E_j ; \forall j \quad (6),$$

5.Adım: ENTROPİ Ağırlığının Bulunması

Her bir kıstasın objektif ağırlığı (W_j), eşitlik (7)'ya göre ortaya konulmaktadır:

$$W_j = \frac{d_j}{\sum_{j=1}^n d_j}, \forall j$$

Şekil 1. ENTROPİ Uygulama Aşamaları

Bulgular

Çalışmada, Giresun’da görev yapan sınıf öğretmenlerinin kaynaştırma öğrencilerinin sorunlarının tespit edilmesi ve belirlenen sorunların önem derecelerinin saptanması için uygulama gerçekleştirilmiştir. Kaynaştırma öğrencilerinin sorunlarının önem derecelerinin değerlendirilebilmesine yönelik çok kriterli karar modeli oluşturulmuştur. Şekil 1. ile ifade edilen model de ENTROPİ yöntemi uygulama adımları verilmiştir. Şekil 1.’den anlaşılacağı üzere uzman görüşleri ile literatür taramasından yararlanılarak kaynaştırma öğrencilerinin sorunları belirlenmiştir. Belirlenen kriterler aynı önem düzeyine sahip olmadığından kriterlerin ağırlıklandırılmasına ihtiyaç duyulmuştur.

Bu kapsamda, ENTROPİ yöntemi ile kaynaştırma sorunları önem sırasına göre derecelendirilmiştir. Kriterler belirlenirken uzman görüşleri, literatür taraması (Kırcaali-İftar, 1998, Kwapy, 2004, Kırcaali-İftar ve Batu 2007, Eripek, 2007, Moran, 2007, İmrak, 2009, Sadioğlu, 2011, Saraç ve Çolak, 2012, Gonçalves ve Lemos, 2014, Anılcan ve Kayacan, 2015 ve Gürgür ve Hasanoğlu Yazçayır, 2019) faydalanılarak aşağıda verilen Tablo 1. oluşturulmuştur.

Tablo 1. Kaynaştırma Öğrencileri Sorunları Karar Kriterleri

Kriterler
Fiziki Koşullardan Kaynaklı Sorunlar (K ₁)
İhtiyaç Duyulan Desteklere İlişkin Sorunlar (K ₂)
Öğrenmeye Zaman Ayırma Sorunu (K ₃)
BEP Plan Uygulama Sorunu (K ₄)
Sınıf İçi Problemler Davranıştan Kaynaklı Sorunlar (K ₅)
Soyut Konuları Anlama Sorunu (K ₆)
RAM İle İlgili Sorunlar (K ₇)
Öğrencinin Oturma Yeri İle İlgili Sorunlar (K ₈)

Kriterlerin Ağırlıklandırılması

ENTROPİ yönteminden yararlanılan bu aşamada belirlenen faktörlerin değerlendirilmesine yönelik karar matrisi oluşturulmuştur. Konunun paydaşları olan Sınıf Öğretmenlerine (9) ve akademisyenlere (2) olmak üzere toplamda 11 adet anket sunulmuş ve Ek’ler kısmında görüşlere yönelik tablolar verilmiştir. Bu kapsamda ENTROPİ yöntemi ile faktörler derecelendirilmiş ve ilgili ağırlık değerleri Tablo 2’de verilmiştir.

Tablo 2. Kaynaştırma Öğrencileri Sorunları Düzey Tablosu

	K₁	K₂	K₃	K₄	K₅	K₆	K₇	K₈
Ağırlık	0,106	0,136	0,097	0,162	0,116	0,132	0,148	0,103
Sıralama	6	3	8	1	5	4	2	7

Tablo 2’ye göre kaynaştırma öğrencileri sorunlarına yönelik önemli kriterlerin “BEP Plan Uygulama Sorunu” ve “RAM ile İlgili Sorunlar” olduğu belirlenmiştir. Diğer önemli

kriterler sırasıyla “İhtiyaç Duyulan Desteklere İlişkin Sorunlar”, “Soyut Konuları Anlama Sorunu” ve “Sınıf İçi Problemlerle Davranıştan Kaynaklı Sorunlar” olduğu tespit edilmiştir. Öte yandan en az önem düzeyine sahip kriterin ise “Öğrenmeye Zaman Ayırma Sorunu” olduğu görülmüştür. Ayrıca daha az önem düzeyine sahip olan kaynaştırma öğrencileri sorunları ise sırasıyla “Öğrencinin Oturma Yeri ile İlgili Sorunlar” ve “Fiziki Koşullardan Kaynaklı Sorunlar” olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Sonuç ve Tartışma

Özel gereksinime ihtiyaç duyan öğrenciler her geçen gün artmakta ve üzerinde hassasiyetle durulması gereken konulardan biri haline dönüşmektedir. Bu öğrenciler ve bunlara olan yaklaşım düzeyi ve süreci hayatımızın bir parçası olarak yer almış geliştirilmesi gereken konulardan biri haline gelmiştir. Farklı ülkelerde farklı uygulamalar özel gereksinim ihtiyacı olan öğrenciler için hayata geçirilmiş ve onların topluma ve sınıfa uyumu konusunda çeşitli çalışmalar yapılmıştır. Ancak kaynaştırma öğrencilerinin başarısı, sınıfa ve topluma uyum düzeyi, akranları ile olan ilişkileri, sosyal kabul düzeyi vb. hususlarda çeşitli problemlerin olduğu aşikardır.

Bu noktadan hareketle kaynaştırma öğrencilerinin problemlerine ilişkin faktörler çok çeşitli olmakla birlikte çalışmamızda genel olarak kabul gören unsurlar dikkate alınmıştır. Diğer taraftan kaynaştırma öğrencileri sorunları karmaşık bir karar verme problemi olmasından ötürü faktörlerin önem derecelerinin belirlenmesinde ÇKKV yöntemlerinden yararlanmayı gerektirmektedir. Bu kapsamda çalışmanın amacı, Giresun’da görev yapan sınıf öğretmenleri gözüyle kaynaştırma öğrencilerinin sorunlarının belirlenmesi ve belirlenen sorunların önem derecelerinin ENTROPİ yöntemi ile yapılmasıdır.

Yapılan çalışma sonucuna göre kaynaştırma öğrencileri sorunlarına yönelik önemli kriterlerin “BEP Plan Uygulama Sorunu” ve “RAM ile İlgili Sorunlar” olduğu belirlenmiştir. Diğer önemli kriterler sırasıyla “İhtiyaç Duyulan Desteklere İlişkin Sorunlar”, “Soyut Konuları Anlama Sorunu” ve “Sınıf İçi Problemlerle Davranıştan Kaynaklı Sorunlar” olduğu tespit edilmiştir. Öte yandan en az önem düzeyine sahip kriterin ise “Öğrenmeye Zaman Ayırma Sorunu” olduğu görülmüştür. Ayrıca daha az önem düzeyine sahip olan kaynaştırma öğrencileri sorunları ise sırasıyla “Öğrencinin Oturma Yeri ile İlgili Sorunlar” ve “Fiziki Koşullardan Kaynaklı Sorunlar” olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

İlgili literatür tarandığında böyle bir çalışmaya rastlanmamış olması konuyu önemli kılmaktadır. Aynı zamanda kullanılan yöntem itibari ile alanda bu şekilde bir çalışmanın olmaması literatüre katkı sağlayacağı şeklinde değerlendirilebilir. Bu bakımdan kaynaştırma öğrencileri sorunları çeşitli açılardan karşılaştırılmaya örnek nitelikte düşünülebilir. Bununla birlikte araştırmada uzman grup ile görüşülmüş ancak zamandan kaynaklı kısıtlar sebebi ile uzman sayısı artırılmamıştır. Çalışmaya ilişkin başka bir kısıt ise gerek uzman grubun görüşleri gerekse yapılan literatür taramasında kaynaştırma öğrencileri sorunları temasına yönelik herhangi bir kriter setine rastlanılmamış olmasıdır.

Diğer taraftan, çalışma kapsamında elde edilen sonuçların uzman grup ile yapılan görüşmelerde karar vericilerin beklentilerini desteklediği tespit edilmiştir. Ancak insan kararları, beklentileri ve yargıları tam kesin olarak sayısal bir biçimde ifade edilemediğinden ve belirsiz olmasından dolayı gerçek durumu modellemek hem çok zor hem de çok karmaşıktır. Bu olgudan yola çıkarak gelecek çalışmalar için bulanık ÇKKV yöntemlerinden faydalanılarak sonuçlar mukayese edilerek tartışılabilir.

Kaynakça

- Acar, M. (2020). Sınıf Öğretmenlerinin Kapsayıcı-Bütünleyici Eğitime Yönelik Değerlendirmelerinin Sosyal Alan Teorisiyle İncelenmesi: Türkiye-Almanya Karşılaştırması. *Başkent University Journal of Education*, 7 (2), 189-199.
- Ackah, F. (2010). Teacher Characteristics as Predictor of Attitude Towards Inclusive Education in the Cape Coast Metropolis in Ghana.
- Aktan, O., Budak, Y., & Botabekovna, B, A. (2019). İlkokul Öğrencilerinin Kaynaştırma Öğrencilerine Yönelik Sosyal Kabul Düzeylerinin Belirlenmesi: Bir Karma Yöntem Çalışması. *İlköğretim Online*, 18 (4), 1520-1538.
- Aktaş, C. & Küçüker, S. (2002). Bilişsel-Duyuşsal Odaklı Bir Programın İlköğretim Öğrencilerinin Fiziksel Engelli Yaşlıtlarına Yönelik Sosyal Kabul Düzeylerine Etkisinin İncelenmesi. *Özel Eğitim Dergisi*, 3(2), 15-25.
- Anılcan, H. & Kayacan, G. (2015). Sınıf Öğretmenlerinin Gözüyle Kaynaştırma Eğitimi Gerçeği, Bartın Üniversitesi *Eğitim Fakültesi Dergisi*, XIV. Uluslararası Katılımlı Sınıf Öğretmenliği Eğitimi Sempozyumu (21-23 Mayıs 2015) Özel Sayısı, 74 – 90.
- Ataman, A. (2011). Özel Eğitime Giriş. A. Ataman (Ed.). Özel Gereksinimli Çocuklar ve Özel Eğitime Giriş İçinde (19-74). Ankara: Gündüz Eğitim.
- Batu, S. & Kırcaali-İftar, G. (2007). Kaynaştırma. Ankara: KÖK Yayıncılık.
- Çiçek H. (2013). *Maksimum entropi yöntemi ile türkiye'deki coğrafi bölgeleri yıllık hava sıcaklık değerlerinin incelenmesi*. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Afyon Kocatepe Üniversitesi, Afyonkarahisar.
- Eripek, S. (2007). Özel Eğitim ve Kaynaştırma Uygulamaları. S. Eripek (Dü.) içinde, İlköğretimde Kaynaştırma. *Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları*, 1-21.
- Friend, M. & Bursuck, W. D. (2006). Including Students with Special Needs. a Practical Guide for Classroom Teachers. (4th Edition), Boston: Allyn & Bacon Pearson Education Company.
- Gürgür, H. & Hasanoğlu Yazçayır, G. (2019). Türkiye’de Kaynaştırma Eğitimine Yönelik Öğretmenlerin Görüşlerine Odaklanılmış Lisansüstü Eğitim Tezlerinin Sentezlenmesi: Meta-Etnografik Bir Çalışma. *Eğitimde Nitel Araştırmalar Dergisi*, 7 (2), 845-872.
- Gonçalves, T. & Lemos, M. (2014). Personal And Social Factors Influencing Student's Attitudes Towards Peers With Special Needs. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 112, 949-955.
- Horne, P. & Timmons, V. (2009). Making It Work: Teachers' Perspectives on Inclusion. *International Journal of Inclusive Education*, 13 (3), 273-286.

- İmrak, H. (2009). Okulöncesi dönemde kaynaştırma eğitimine ilişkin öğretmen ve ebeveyn tutumları ile kaynaştırma eğitimi uygulanan sınıflarda akran ilişkilerinin incelenmesi. (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Çukurova Üniversitesi, Adana.
- İlik, Ş.Ş. & Deniz, S. (2020). Farklı Branşlardan Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Uygulaması Sırasında Kaynaştırma Uygulamalarına İlişkin Gözlemleri. *Kastamonu Education Journal*, 28 (1), 338-351.
- Kargın, T. (2004). Kaynaştırma: Tanımı, Gelişimi ve İlkeleri. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Özel Eğitim Dergisi*, 5 (2), 1-13.
- Kırcaali-İftar, G. (1998). Kaynaştırma ve destek özel eğitim hizmetleri. S. Eripek (Ed.), Eskişehir: *Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesi İlköğretim Öğretmenliği Lisans Tamamlama Programı*, 17-26.
- Kırcaali-İftar, G. & Uysal, A. (1999). Zihin Özürlü Öğrencilere Özel Eğitim Danışmanlığı Aracılığıyla Uygulanan Resimli Fişlerle Okuma-Yazma Öğretiminin Etkililiği. *Özel Eğitim Dergisi*, 2 (3), 3-13.
- Korucuk, S., Bozkurt, E., & Yazıcılar, F. (2018). Türk Dünyası ülkelerinin dış ticaret performans faktörlerinin ağırlıklandırılması, *IV. International Caucasus-Central Asia Foreign Trade And Logistics Congress*, September, 7-8, Didim/AYDIN, 1020-1028.
- Korucuk, S., Akyurt, H., & Turpcu, E. (2019). Otel İşletmelerinde Hizmet Kalitesinin Entropi Yöntemi ile Ölçülmesi: Giresun İlindeki Üç Yıldızlı Oteller Üzerine Bir Araştırma. *Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 8 (1): 697-709.
- Korucuk, S., Memiş, S., & Ergün, M. (2020). Kobi'lerde İnovasyon Stratejilerinin Önceliklendirilmesine Yönelik Bir Uygulama: Giresun İli Örneği. *Karadeniz Teknik Üniversitesi İletişim Araştırmaları Dergisi*, 10 (1), 156-168.
- Kwapy, J. E. (2004). Attitudes Toward Inclusive Education By K-12 Regular and Special Education Techers. A Dissertation Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree Doctor of Philosophy Capella University.
- Moran, A. (2007). Embracing Inclusive Teacher Education. *European Journal of Teacher Education*, 30 (2), 119-134.
- Özkubat, U., Sanır, U., Töret, G., & Babacan, A. (2016). Yetersizlikten Etkilenmiş Çocukların Sosyal Kabullerini Sağlamada Kaynaştırmaya Hazırlık Etkinliklerinin Etkisi. *Gazi Eğitim Bilimleri Dergisi*, 2 (3), 211-232.
- Rakap, S. (2017). Impact Of Coaching On Preservice Teachers' Use Of Embedded Instruction in Inclusive Preschool Classrooms. *Journal of Teacher Education*, 68 (2), 125-139.
- Sadioğlu, Ö. (2011). *Sınıf öğretmenlerinin kaynaştırmaya ilişkin sorunları, beklentileri ve önerilerine yönelik nitel bir araştırma*, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Uludağ Üniversitesi, Bursa.

- Sadioğlu, Ö., Bilgin, A., Batu, S., & Oksal, A. (2013). Sınıf Öğretmenlerinin Kaynaştırmaya İlişkin Sorunları, Beklentileri ve Önerileri. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 13 (3) 1743-1765.
- Saraç, T, & Çolak, A. (2012). Kaynaştırma Uygulamaları Sürecinde İlköğretim Sınıf Öğretmenlerinin Karşılaştıkları Sorunlara İlişkin Görüş ve Önerileri. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 8 (1), 13-28.
- Sucuoğlu, B., & Kargın, T. (2008). İlköğretimde Kaynaştırma Uygulamaları Yaklaşımlar, Yöntemler, Teknikler. İstanbul: MorpaYayınları.
- Topçu, E, & Katılmış, A. (2013). Yarı Zamanlı Kaynaştırma Eğitimi Alan Ortaokul Öğrencilerinin Sosyal Bilgiler Dersine Yönelik Düşünceleri. *Sakarya University Journal of Education*, 3 (3), 48-81.
- Türkoğlu, Y. K. (2007). *İlköğretim okulu öğretmenleriyle gerçekleştirilen bilgilendirme çalışmalarının öncesi ve sonrasında öğretmenlerin kaynaştırmaya ilişkin görüşlerinin incelenmesi.* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.
- Varlıer, G. & Vuran, S. (2006). Okul Öncesi Eğitimi Öğretmenlerinin Kaynaştırmaya İlişkin Görüşleri. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 6 (2), 553-586.
- Wu, Z., Sun, J., Liang, L., & Zha, Y. (2011). Determination of Weights for Ultimate Cross Efficiency Using Shannon Entropy. *Expert Systems with Applications*, 38, 5162-5165.
- Yılmaz, E. & Melekoğlu, M. A. (2018). Kaynaştırma Eğitiminin Yasa ve Uygulamalardaki Durumunun Türkiye ve Avrupa Bağlamında Değerlendirilmesi. *Osmangazi Journal of Educational Research (OJER)*, 5(1), 1-17.

Ekler

EK:1. Karar Vericilerin Kriterler Üzerinden Elde Ettikleri Karar Matrisi ve Ağırlıklar

Kriterler	K ₁	K ₂	K ₃	K ₄	K ₅	K ₆	K ₇	K ₈
K ₁	1	5,15	4,04	6,12	3,77	3,46	3,13	2,01
K ₂	4,48	1	2,40	3,70	5,10	4,02	4,17	2,55
K ₃	3,17	4,05	1	2,56	2,88	2,90	2,17	3,95
K ₄	2,76	3,56	4,05	1	3,91	1,88	4,10	2,81
K ₅	3,46	1,98	2,56	2,43	1	3,56	5,04	3,50
K ₆	4,04	2,45	3,50	5,10	5,51	1	5,81	3,99
K ₇	5,39	3,18	4,17	5,81	5,19	3,88	1	2,70
K ₈	3,72	4,49	4,06	4,14	3,99	5,44	5,7	1

EK:2 Normalize Dağılım Tablosu

Kriterler	K ₁	K ₂	K ₃	K ₄	K ₅	K ₆	K ₇	K ₈
K ₁	0,036	0,199	0,157	0,198	0,120	0,132	0,101	0,089
K ₂	0,160	0,038	0,093	0,120	0,163	0,154	0,134	0,113
K ₃	0,113	0,157	0,039	0,083	0,092	0,111	0,070	0,176
K ₄	0,099	0,137	0,157	0,032	0,125	0,072	0,132	0,125
K ₅	0,124	0,077	0,098	0,079	0,032	0,136	0,162	0,155
K ₆	0,144	0,095	0,136	0,165	0,176	0,038	0,186	0,177
K ₇	0,191	0,123	0,162	0,189	0,165	0,149	0,032	0,120
K ₈	0,133	0,174	0,158	0,134	0,127	0,208	0,183	0,044